

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

3^ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι στις γνώσεις σας:

α. να εξηγήσετε γιατί έγινε το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας» στη Θεσσαλονίκη το 1916

(μονάδες 12)

β. να περιγράψετε τι συνέβη στα Νοεμβριανά του 1916.

(μονάδες 13)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

(Στις 28 Αυγούστου 1916) στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, ο αρχηγός του Δ΄ Σώματος Στρατού το παρέδωσε ολόκληρο αμαχητί στις βουλγαρικές και γερμανικές δυνάμεις, οι οποίες κατέλαβαν έτσι ολόκληρη την ανατολική Μακεδονία. [...] Οι Κεντρικές Δυνάμεις απειλούσαν τη Θεσσαλονίκη και διεκδικούσαν τον έλεγχο του Αιγαίου από την Ελλάδα. [...] Την [...] επομένη 29 Αυγούστου βενιζελικοί αξιωματικοί κήρυξαν στη Θεσσαλονίκη το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας». Τρεις εβδομάδες αργότερα ο Βενιζέλος σχημάτισε «προσωρινή κυβέρνηση», οργάνωσε το εκεί στράτευμα και κήρυξε τον πόλεμο στις Κεντρικές Δυνάμεις και τη Βουλγαρία. Ο εμφύλιος είχε χωρίσει την Ελλάδα σε δύο κράτη. [...]

Στις 22 Οκτωβρίου 1916 η Entente απηύθυνε νέο τελεσίγραφο στον βασιλιά και την κυβέρνηση των Αθηνών, ζητώντας τους να παραδώσουν το μεγαλύτερο μέρος του στόλου που διατηρούσαν ακόμη υπό τον έλεγχό τους, καθώς και τον μισό βαρύ οπλισμό του στρατού. [...] Όταν ο Κωνσταντίνος απέρριψε το τελεσίγραφο, ο αγγλογαλλικός στόλος [...] αποβίβασε αγήματα στον Πειραιά. Κατά τη σύντομη αλλά αιματηρή μάχη που ακολούθησε στις 30 Νοεμβρίου οι πιστές στη βασιλική κυβέρνηση ελληνικές δυνάμεις τα απώθησαν. Εξοργισμένοι μετά τον αποκλεισμό και τις μάχες, οι βασιλικοί της Αθήνας και του Πειραιά, με επικεφαλής τους συλλόγους των «Επιστράτων», επιδόθηκαν σε οργανωμένες διώξεις κατά των βενιζελικών με εξαιρετική βιαιότητα και εκατοντάδες θύματα στην πλευρά των βενιζελικών.

Δερτιλής, Γ.Β.(2021). *Ιστορία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας 1750-2015*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, σ. 713-714.